

og desuden maa han deponere 20 Rm. for en Hest og 9 Rm. for en Ko, hvilke Beløb betales tilbage om Efteraaret, naar Kreaturerne komme fra Græsning. Baade Køerne og Hestene brændes med et Mærke, og der paalægges dem i øvrigt den Forpligtelse, at de ikke maa lade Kreaturerne komme i Berøring med deres egne Kreaturer paa Gaardens Jorder eller med Kreaturer paa den anden Side af Grænsen; det maa de skriftlig forpligte sig til.

Saa kommer dertil den daglige Ulempe. Have de Køer paa den anden Side Grænsen, og en af Køerne kælver, saa maa de ikke uden videre føre Ko og Kalv tilbage, men disse skulle først undersøges af en Dyr læge i Nærværelse af en Toldembedsmand, som skal identificere den. Naar de saa endelig maa føre dem tilbage, saa kan det tit være daarligt Vejr, og baade Ko og Kalv ere da udsatte for det værste. Man har været i den Formening, at trods de store Tab og Ulemper kunne Beboerne have stor Fordel derved, at de kunne føre de Kreaturer, der vare paa den anden Side af Grænsen, toldfrit og uden Karantæne til det tyske Marked. Det er imidlertid ikke Tilfældet. Kreaturerne skulle tilbage hertil og underkastes den samme Karantæne som andre Kreaturer.

Alle disse Tab og Ulemper have ført til megen Klage og til mange Andragender om Erstatning, og der er ogsaa givet Erstatning til dem, der ejede Gaardene før eller i 1864, da Fredstraktaten blev sluttet. Derimod have de Beboere, der enten have købt eller arvet deres Gaarde efter 1864, ingen Erstatning kunnet faa, og jeg ser af Udvalgets Indstillinger, at det nu desværre vil gaa ligesaa igen. Som Grund dertil har jeg hørt anføre, at de nuværende Ejere, som have faaet Gaardene enten ved Køb eller ved Arv, have vidst, at der var Mangler og Ulemper ved Gaardene og derfor have givet saa meget mindre for dem, men det er ikke rigtigt, thi de Ulemper vare, som jeg nævnte, ikke videre store fra 1864 til 1890, og da Beboerne gik ud fra den Forudsætning, at Fredstraktatens Bestemmelser vilde blive overholdte, have de overtaget Gaardene til deres fulde Pris, saa jeg synes, at naar der skulde sættes en Tidsgrænse, maatte det nærmest være fra 1890, da de strenge Forholdsregler bleve tagne fra tysk Side. Jeg synes altsaa, at der gøres Uret mod de Beboere, naar de skulle lide disse Tab og være underkastede disse Ulemper uden at faa den allermindste Erstatning. Jeg mener, at der er Grund til, at de i alt Fald fik

en lille Erstatning, om ikke en større Sum, synes jeg dog, at i alt Fald de Udlæg, de maa gøre for at faa deres Kreaturer græsede paa deres egne Marker, skulde betales af Statskassen. Jeg haaber, at mit Ændringsforslag maa blive modtaget med Velvilje og at Sagen maa blive underkastet fornyede Overvejelser af den ærede Landbrugsminister og Finansudvalget. Dermed skal jeg anbefale Sagen.

Ordføreren (Busk): Jeg vil svare det ærede Medlem (Jessen), fordi jeg ved, at den Sag, han har gjort sig til Talsmand for, har Interesse for mange Beboere ved Grænsen. Jeg er i det uheldige Tilfælde, om jeg saa maa sige, at være Lidelsessfælle med det ærede Medlem, vi ere tre Rigsdagsmænd her i Folketinget, hvis Valgkredse stode op til Grænsen, og vi mærke nok alle tre, hvilke uheldige Forhold der ere skabte ved denne Grænse, vi ere derfor i høj Grad overløbne af Vælgere, der ønske, at vi skulle skaffe dem Ret og Retfærdighed for de Ulemper, de efter Fredslutningen ere komne i. Jeg er for saa vidt fuldstændig enig med den ærede Ændringsforslagsstiller, jeg har prøvet at fremdrage disse Ting saa tit her i Rigsdagen, og jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa en Ting — desværre er der ikke noget ved den Sag at gøre, er jeg bange for — at ved denne almindelige europæiske Konference, som afholdtes 1815 nede i Wien, blev der lavet nogle almindelige folkeretlige Regler, som herefter skulde gælde paa mange forskellige Omraader i hele den civiliserede Verden og saa angaaende det Forhold, hvorledes der da skulde forholdes med Grænsebeboerne, naar en Grænse blev omlagt. Vi have heroppe paa Biblioteket en dansk Oversættelse af disse Regler. Jeg har en Gang haft dem hernede i Tinget og læst dem op, og jeg kan i det mindste ikke se rettere, end at der sker Uret mod disse Beboere i Henhold til disse almindelige folkeretlige Regler. Men Summa Summarum af hele Historien er bleven, at det ikke er lykkedes os at faa noget ud af disse Sager. Alligevel bleve de ved ogsaa fra min Valgkreds at komme med en Række Andragender om Erstatning, og da vi bleve ved at henvise og henvise disse Andragender, gik den daværende Indenrigsminister, den nuværende Konseilspræsident, endelig saa vidt, at han sagde: jeg vil modtage denne Henvielse af et saadant Andragende om Erstatning fra Grænsebeboerne paa Betingelse af, at det bliver undersøgt, hvor